

ŻYCIORYS BŁ. PIOTRA JERZEGO FRASSATIEGO

INFORMACJE OSOBISTE

- Imiona: Pier Giorgio Michalangelo
- Stan cywilny: kawaler
- Data urodzenia: 6 kwietnia 1901 w Turynie
- Data śmierci: 4 lipca 1925 r. w domu rodzinnym w Turynie z powodu choroby Heinego-Medina mając skończone zaledwie 24 lata
- Rodzice: Alfredo Frassati i Adelajda z domu Ametis
- Rodzeństwo:
  - Elda (1899-1900) - zmarła w wieku 8 miesięcy
  - Luciana (1902-2007) - żona polskiego dyplomaty, Jana Gawrońskiego (od 24 stycznia 1925)
- Beatyfikacja: 20 maja 1990 w Rzymie Jan Paweł II ogłasza go Błogosławionym; obecnie trwa jego proces kanonizacyjny.

WYKSZTAŁCENIE

- 1910 – ukończenie szkoły podstawowej
- 1911-1913 – gimnazjum-liceum Massimo D'Azeglio w Turynie
- 1913-1914 – prywatna szkoła ojców jezuitów, Istituto Sociale w Turynie (po dwukrotnym oblaniu egzaminu z łaciny przeniósł się do szkoły o. jezuitów, gdyż dawała ona możliwość ukończenia dwóch lat w jednym roku; szkoła nie została wybrana z przyczyn religijnych)
- 1914-1916 – ponownie gimnazjum-liceum Massimo D'Azeglio w Turynie
- 1917-1918 – powrót do Istituto Sociale w Turynie
- 1918-1925 – studia inżynierii górniczej na Królewskiej Politechnice w Turynie – nie ukończył studiów, zmarł przed dwoma ostatnimi egzaminami
- 6 kwietnia 2001 – pośmiertne nadanie tytułu inżyniera górniczego w 100 rocznicę urodzin Pier Giorgia.

DOŚWIADCZENIE DUCHOWE

- 11 czerwca 1910 – pierwsza spowiedź w kościele Corpus Domini w Turynie
- 19 czerwca 1911 – pierwsza Komunia Święta przyjęta wraz z siostrą, kaplica sióstr „Ausiliatrici delle anime del Purgatorio” w Turynie
- od 1914 – członek Apostolatu Modlitwy i Towarzystwa Adoracji Najświętszego Sakramentu
- 10 czerwca 1915 – bierzmowanie w kościele parafialnym „La Crocetta” w Turynie
- od 1918 – członek Kongregacji Maryjnej i Koła Różańcowego, Akcji Katolickiej, Uniwersyteckiej Federacji Katolików Włoskich i Włoskiej Młodzieży Katolickiej oraz Konferencji św. Wincentego a Paulo w Turynie
- od 1919 – działalność w Kole „Cesare Balbo”, będącego częścią Uniwersyteckiej Federacji Katolików Włoskich
- od 1922 – członek Koła „Milites Mariae” przy turyńskiej Młodzieży Katolickiej
- 28 maja 1922 – wstąpienie do III Zakonu św. Dominika z przyjęciem imienia Girolamo na cześć Savonaroli
- 29 lipca 1923 – ojciec chrzestny chorągwi Koła Młodzieży Katolickiej w Pollone
- 9 września 1923 – udział w Kongresie Eucharystycznym w Genui.

DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ

- od 1918 – członek Włoskiego Klubu Alpinistycznego (CAI)
- od 14 grudnia 1920 – członek Włoskiej Partii Ludowej
- 1921-1922 – często odwiedza Niemcy, gdyż ojciec zostaje ambasadorem włoskim w Berlinie
- 13 stycznia 1923 – publikuje list solidarności z okupowanym regionem Ruhry
- 12-14 kwietnia 1923 – uczestniczy w Kongresie Włoskiej Partii Ludowej w Turynie

- 18 maja 1924 – zakłada z przyjaciółmi „Stowarzyszenie Ciemnych Typów”
- 12 września 1924 – zdobywa szczyt alpejski Grivola (3969 m).

Dzieciństwo

Pier Giorgio, jako dziecko dziennikarza i polityka, oraz zdolnej malarki, wzrastał w atmosferze elitarności, zamożności i ambicji narodowych. W domu brakowało tego co najważniejsze – rodzinnego ciepła. Małżeństwo rodziców trzymała przede wszystkim opinia środowiska i dobro dzieci. Rodzice Pier Giorgia wychowywali swoje dzieci metodami spartańskimi. Dzieci były uczone od wczesnych lat posłuszeństwa, dyscypliny, akceptacji wszelkich narzucanych im ofiar.

„To, że miano nas za nic albo, gorzej, za istoty zakłócające spokój, pozbawiło nas wszelkich przejawów dumy; za to umieliśmy stawiać czoło trudnościom i odważnie znosić ból”.

(Luciana Frassati)

Ojciec z góry narzucał synowi przyszłość na stolku redaktora „La Stampy” i w fotelu senatorskim. Jednak, pomimo czasem trudnej atmosfery w domu, mały Pier Giorgio był dzieckiem bardzo uczuciowym i wrażliwym. Jego bystre oko dostrzegało każdą krzywdę i potrzebę ludzką, a religijność chłopca zawsze odznaczała się postawą służby i ofiary na rzecz drugiego człowieka.

„Pukanie do drzwi, jest lato, godzina upału. Piotr Jerzy zbiega, aby otworzyć i znajduje się przed kobietą z bosym dzieckiem na ramieniu. Nasza matka jest poza domem, służba nie może decydować o tych rzeczach. Piotr Jerzy jest jeszcze dzieckiem i niema groszy w kieszeni. Chwila zdezorientowania, zaraz potem przychodzi cudowne rozwiązanie w jego umyśle, ściąga szybko buty i pończochy i daje je biednej.”

(Luciana Frassati)

Uwielbiał pomagać biednym, a był przy tym pomysłowy, energiczny i uparty. Warto również wspomnieć, iż pomimo surowości rodziców Pier Giorgio był najbardziej oddanym i posłusznym dzieckiem, szczególnie dla matki.

„Bezgranicznie kochał swoją «Mamusię, śliczną gwiazdkę promienną» i kiedy słyszał, jak ojciec chwali jakąś kobiecą urodę, natychmiast zwracał się do matki z gorącym protestem: «Ale nie taka śliczna jak Ty!»”.

(Luciana Frassati)

Kiedy ojciec zauważył, że syn nie pójdzie w jego ślady, obserwując jego zachowanie nazwał Pier Giorgia pogardliwie „*il puro folio*”- czysty wariat. Wraz z coraz większymi obowiązkami redaktora jednego z największych dzienników włoskich „La Stampa” oraz senatora, Pan Frassati stawał się niecierpliwy i przykry, szczególnie dla Pier Giorgia. Z czasem stosunki między obojgiem rodziców zdecydowanie pogorszyły się, co spowodowało, że atmosfera w domu stała się nieznośna. Jednak Pier Giorgio nie przestał okazywać swoim rodzicom gorącej, oddanej oraz wiernej miłości.

Studia

Pier Giorgio uczył się pilnie, ale nie odznaczał się większymi zdolnościami- nauka nie szła mu łatwo. Będąc w gimnazjum dwa razy nie zdał egzaminu z łaciny co było głównym powodem zmiany szkoły. Myślał o zawodzie, który wiązałby go z ludźmi ciężkiej pracy. Chciał również ewangelizować młodzież i robotników. Dlatego też wybrał studia inżynierii górniczej na Królewskiej Politechnice w Turynie. Studiował tam od 1918 roku. Studia wymagały od niego dużego wysiłku, ale nie rezygnował z nich. Studiował sumiennie i nie ulegał pokusie ułatwiania sobie czegokolwiek przez znajomości jakie miała jego rodzina. Podczas studiów włączył się całą duszą w działalność społeczną i polityczną. Pociągał za sobą rówieśników swoim wdziękiem, urodą, wesołością i energią.

„Można było nie doceniać miłości Pier Giorgia względem bliźnich, jego pobożności i inteligencji, można było nie znać jego zdolności oratorskich, ale jego czystość była wprost w oczy najbardziej nawet nieuwważnego obserwatora. Była to jego cecha najbardziej widzialna. Cała jego postać była nią nacechowana. Była w nim jakaś trwała i niezmienna powściągliwość, powściągliwość nie wykluczająca absolutnej swobody, nawet ją w pewnej mierze akcentująca.”

(Luciana Frassati)

Ponadto w okresie studiów był bardzo zaangażowany w pracę polityczną i organizacyjną. Od 1918 roku działał w Akcji Katolickiej, w 1920 roku zapisał się do Włoskiej Partii Ludowej, natomiast najbliższe jego sercu było turyńskie koło UFKW im. Cesare Balbo.

„Musimy się zahartować do sprostania walkom, jakie z pewnością stoczyć musimy, by wypełnić nasz program i zapewnić naszej Ojczyźnie, w niedalekiej przyszłości, dni radośniejsze i społeczeństwo moralnie zdrowe. A do tego wszystkiego trzeba: nieustannej modlitwy, by otrzymać od Boga tę łaskę, bez której nasze siły są daremne; organizacji i dyscypliny, byśmy w stosownym momencie byli gotowi do działania, i w końcu złożenia w ofierze naszych namiętności i nas samych, bo bez tego nie można osiągnąć celu”.

(Pier Giorgio Frassati do członków koła Włoskiej Młodzieży Katolickiej)

Przyjaciele

Przyjaciele Pier Giorgia również postrzegali go jako dobrego, miłosiernego, stale pomagającego ubogim chłopaka.

„Piotr Jerzy Frassati słynął, z tego, że zawsze był bez pieniędzy i wszyscy wiedzieli, że to ich nieposiadanie było następstwem jego palącego miłosierdzia. My jego przyjaciele pomagaliśmy mu, kiedy rozumieliśmy, że wyrzekł się jakiejś wycieczki z racji finansowych. Wtedy nalegaliśmy, aby jednak pojechał; i jestem dumny mogąc powiedzieć, że często mu pomagałem”.

(Giovanni Gribaudo)

Pier Giorgio zwierzał się swoim przyjaciołom ze swoich przeżyć, szczególnie podczas swojej działalności w organizacjach, w licznych listach:

„Rzuciłem okiem na przemówienie Mussoliniego i cała krew zawrzała w moich żyłach. Doprawdy, zupełnie się rozczarowałem do postawy ludowców. Gdzie się podział piękny program, gdzie Wiara, która ożywia naszych ludzi? Niestety, kiedy chodzi o wznoszenie się ku szczytom, ludzie depczą swoje sumienie” lub: «W Kole szykują się wybory; wybierzmy na przewodniczącego Severiego, na Guardię Rivę bowiem jesteśmy wszyscy oburzeni, a niżej podpisany bardziej niż wszyscy inni, bo wywiesił on sztandar na powitanie Mussoliniego. Złożyłem wtedy dymisję z członkostwa, a potem ją wycofałem, dla dobra Koła»”.

(Pier Giorgio Frassati)

W roku 1925 musiał pogodzić się z wyjazdem siostry Luciany, która była jedyną szczerze oddaną mu duszą w domu rodzinnym. W styczniu bowiem wyszła za mąż za polskiego dyplomatę Jana Gawrońskiego i opuściła Włochy.

„Chociaż jestem rad, bo siostra jest szczęśliwa, zwłaszcza, że jej mąż jest dobry w takim sensie, w jakim ja i ty to pojmujemy, z drugiej strony wczoraj wieczorem rozstanie było przeraźliwe. Możesz sobie wyobrazić: jedyna siostra, towarzyska mojego dzieciństwa. Widzieć, że ona odpywa ku tak dalekim brzegom, to był dla mnie cios w serce”.

(Pier Giorgio Frassati w liście do przyjaciela Marco Beltrama)

Na górskim szlaku

„Pragnąłbym, o ile mi moje studia pozwolą na to, spędzać całe dni w górach, podziwiając w ich czystym powietrzu wielkość Stwórcy”.

(Pier Giorgio Frassati)

„Z każdym mijającym dniem coraz bardziej kocham się, na umór w górach; ich czar mnie zniewala”.

(Pier Giorgio Frassati w liście do przyjaciela Antonia Severiego)

Pier Giorgio kochał góry, w każdej wolnej chwili wybierał się na narty albo wspinaczkę. Zawsze dbał o to by zdążyć na codzienną Mszę św., z czego nie zawsze byli zachwyceni jego przyjaciele, gdyż wymagało to bardzo wczesnego wstawania albo dodatkowych kilometrów marszu. Jednak Pier Giorgio był nieugięty – Bóg dla niego był zawsze na pierwszym miejscu.

„Kiedy się idzie w góry, trzeba najpierw dojść do ładu ze swoim sumieniem, bo nigdy nie wiadomo, czy się wróci. A jednak przy tym wszystkim wcale się nie boję, raczej pragnę coraz bardziej piąć się w góry, zdobywać najzuchwalsze szczyty, doświadczać tej czystej radości, jakiej się tylko w górach doznaje”.

(Pier Giorgio Frassati w liście do przyjaciela Antonia Severiego)

„Wszystko tam w górach, uszczęśliwiała Pier Giorgia: wspaniały śnieg, proste życie w schronisku, mistyczne skupienie w kaplicy”.

(Luciana Frassati)

„Coraz częściej pragnę wspinać się po górach, zdobywać najgroźniejsze szczyty, odczuwać tę radość, którą góry tylko dają”.

(Pier Giorgio Frassati)

Aktywny obywatel

„Był świadom swojej odpowiedzialności społecznej. Odpowiedzialności za życie narodu, do którego należał, odpowiedzialności za jego autentyczną tradycję duchową, chrześcijańską. Tę odpowiedzialność podejmował nie szcędząc siebie”.

(Kard. Karol Wojtyła)

Pier Giorgio wiele pomagał biednym i potrzebującym. Jego działalność najlepiej odzwierciedlają świadectwa znajomych i przyjaciół.

„Zawsze pierwszy w podejmowaniu inicjatyw, w zapale, w odwadze, ale ostatni w wysuwaniu się na przód”.

(ks. Aleksandro Cantono)

„Patrzcie jak wyglądał człowiek Ośmiu Błogosławieństw, który nosił w sobie na co dzień tę radość Ewangelii, Dobrej Nowiny, radość zbawienia ofiarowanego nam przez Chrystusa”.

(Karol Wojtyła, Kraków 1977 r.)

„Lubił chodzić do Cottolengo – domu dla niepełnosprawnych. Przechodził między oddziałami z czujnym i pewnym miłosierdziem, pocieszając biedaków i zatrzymując się, aby porozmawiać z nimi, jakby byli naprawdę jego braćmi, bo tak ich nazywał, przynosząc pieniądze, słodycze i odzież, nie zapominając – pomimo uprzedzeń i możliwości zarażenia się – pocałować ich jak najbardziej serdecznego przyjaciela”.

(Mario Ghemlera)

„Odwiedzał biednych podczas słynnej epidemii Hiszpańskiej w 1918 r., nie wahając się wykonać najpokorniejsze służby, także związanej z higieną”.

(Giuseppe Gorgerino)

„Chodziliśmy razem odwiedzać trędowatych, do szpitala św. Łazarza. Pewnego dnia znaleźliśmy dwudziestoletniego chłopca z twarzą zeszpeconą od trądu. Pier Giorgio był zaszokowany, widząc młodego biedaka z jego stanem fizycznym już całkowicie zrujnowanym. «Widzisz – powiedział mi – jak ogromną wartością jest bycie zdrowym, jak my jesteśmy». I później: «także zniekształcenia tamtego młodzieńca znikną, kiedy za kilka lat osiągnie Raj. Dlatego nasze zdrowie musi być oddane służbie temu, który go nie ma, w przeciwnym razie marnowałoby się dar samego Boga i swoją dobroć”.

(Teresa Vigna)

„Biedaka, który prosił o jałmużnę [Piotr Jerzy] zapytał, dlaczego nie pracuje. Gdy odpowiedział, że nie miał więcej narzędzi, aby ugotować i sprzedać kasztany, Pier Giorgio kupił wszystko i dał mu, aby miał możliwość pracy. Innemu kupił wszystkie narzędzia, potrzebne do pracy w charakterze blacharza”.

(Giovanni Pilone)

„Pamiętam, że Pier Giorgio dużo razy chodził po schodach Berlina, aby odwiedzić swoich biednych chorych. Sam wtedy robił zastrzyki zmęczonym protegowanym. Starał się o nich zadbać nie tylko siłą lekarstw, ale przede wszystkim przez swoje miłosierdzie i troskliwość”.

(Franco Lequio)

„Pewnego dnia Pier Giorgio idąc odwiedzić jednego ze swoich podopiecznych znalazł jednego z nich zapłakanego na podwórzu, ponieważ został eksmitowany. Piotr Jerzy pomyślał i chwilę potem przypomniał sobie, że widział małe pomieszczenie na strychu, i poprosił biedaka, aby zaczekał. Pobiegł i wrócił z wycięski, ponieważ znalazł mieszkanie, i nie poprzestał na tym; wynajął wózek i pomógł tamtemu biedakowi przenieść jego sprzęty domowe”.

(Elisabetta Finello)

„Ile razy widziałem go z dużą ilością paczek idącego z lombardu, gdzie poszedł, aby wykupić odzież, a potem zwrócić ją biednym”.

(Marianna Cerutti)

„Nie mogę zapomnieć zdarzenia, kiedy zobaczyłem go jak wracał bez butów, mając na sobie pantofle, takie które ja noszę mając 87 lat, dlatego że dał buty biedakowi”.

(Giuseppe Leone)

„Późnym wieczorem spotkałem Pier Giorgia z ogromną paczką w rękach i na próżno starałem się go zatrzymać, by porozmawiać z Nim. Pamiętam, że ograniczył się On tylko do pozdrowienia mnie swoim wielkim, grubym głosem. Zapytałem «Gdzie idziesz z tym pakunkiem?», a On «Nigdzie, tam tylko» i szybko się oddalił. Zainteresowany i zaciekawiony poszedłem za nim kawałek i zobaczyłem tylko jak znika w końcu długiego korytarza. Jeszcze bardziej zaciekawiony, aby poznać jak głębokie jest jego miłosierdzie, dowiedziałem się, że poszedł do chorego, dla którego robił wszystko, czego potrzebował, jak najpokorniejszy ze sług”.

(Gian Cezar Bertone)

„W Stowarzyszeniu Katolickim Corso Oporto miałam sposobność spotkać Pier Giorgia Frassatiego. Chociaż byłam dużo młodsza od Niego, to On nie wiem, dlaczego przyszedł ustalić, jakie są moje braki w nauce, obawiając się, że mogłabym nie zdać egzaminu z Mistrzostwa i zaoferował swoją pomoc, aby

wyjaśnić mi niezrozumiałe zagadnienia. Wiele razy powtarzał ze mną materiał. W tej tak dziwnej roli, zwłaszcza dla młodzieńca dobrze sytuowanego, mogłam doświadczyć, że znajdowałam się naprzeciw wyjątkowego człowieka.”

(Vittoria Maugeri)

„Przychodzi mi na myśl przykład bł. Pier Giorgia Frassatiego. On mówił: «Jezus odwiedza mnie w Komunii świętej każdego ranka, a ja Mu się za to odwdzięczam w skromniejszy, dostępny mi sposób: odwiedzam Jego biedaków». Pier Giorgio był młodzieńcem, który rozumiał, co znaczy mieć serce miłosierne, wrażliwe na najbardziej potrzebujących. Ofiarowywał im o wiele więcej niż dary materialne, dawał samego siebie, poświęcał czas, słowa, zdolność słuchania. Służył ubogim z wielką dyskrecją, nigdy się z tym nie obnosząc. Prawdziwie żył Ewangelią, która mówi: «Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie wie lewa twoja ręka, co czyni prawa, aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu» (Mt 6,3-4). Wyobraźcie sobie, że w przeddzień swojej śmierci, ciężko schorowany, udzielał wskazówek dotyczących sposobu pomagania jego pokrzywdzonym przyjaciołom. W czasie pogrzebu, jego rodzina i przyjaciele byli zdumieni obecnością tak wielu nieznanym ubogich, których prowadził i którym pomagał za życia młody Pier Giorgio.”

(Orędzie papieża Franciszka do młodych z okazji XXXI ŚDM – Kraków 2016)

Jednocześnie Pier Giorgio był też zaangażowany w życie swojej uczelni i kraju.

W drodze do świętości

Pier Giorgio zmarł 4 lipca 1925 roku. Umierał otoczony rodziną: matka modliła się gorąco, ojciec płakał a siostra trzymała go za rękę.

Proces beatyfikacyjny Piotra Jerzego rozpoczął się właściwie w dniu jego pogrzebu, kiedy to na ulicach Turynu pojawił się tłum ludzi pragnących towarzyszyć mu w tej ostatniej drodze.... przyjaciół, kolegów, ubogich, członków organizacji, duchowieństwa. Wówczas dopiero cała rodzina zdała sobie sprawę z tego, jak niezwykłym był człowiekiem. Do domu rodzinnego zaczęły spływać liczne listy z kondolencjami i świadectwami życia tego młodego człowieka. Jego siostra Luciana zbierała wszystkie te dowody jego świętości i to ona właśnie dołożyła wszelkich starań, by jego historię mogli poznać wszyscy, a Kościół Katolicki uznał go błogosławionym, a później świętym. Dziś tę rolę przejęła jej córka – Wanda Gawrońska.

Bł. Pier Giorgio Frassati pokazał, jak przeżyć młodość z całym jej bogactwem i pięknem. Tak naprawdę niczym się nie różnił od rówieśników, zdawał sobie sprawę ze swoich wad i niedociągnięć. Jednak jego życie było przepelnione obecnością Boga. Pomimo wielu trudności nieustannie wspinał się w górę. Pokazał, że może być świętość roześmiana, żyjąca pełnią sił, które ofiarowuje ubogim i potrzebującym.

Beatyfikacja Piotra Jerzego miała miejsce 20 maja 1990 r. za pontyfikatu Jana Pawła II.